

ČLENOVIA REDAKČ. RADY:

Ing. Milan Jakubík
Mgr. Ján Slosiarik
Beáta Pavúková
Martina Kolényová
Adriána Kormanová
Mgr. art. Rastislav Kyslý

OBSAH:

- Príhovor starostu
- Očami starostu
- Škola
- Historické okienko
- Štatistika

Č. VYDANIA
EV 5747/19
DÁTUM VYDANIA
03.12.2020
ROČNÍK
druhý
PORADOVÉ Č.:
10/2020
ISSN
ISSN 2644-481X

VYDAVATEL:

Obec Dobrá Niva
Nám. SNP 47/9
962 61 Dobrá Niva

IČO:
00319830

DOBRONIVSKÉ noviny

MESAČNÍK O TOM, ČO SA V OBCI DOBRÁ NIVA - DEDINA ROKA 2009 DEJE

PLOŠNÉ TESTOVANIE

PRÍHOVOR STAROSTU

Drahí Dobronivčania,

ani sme sa nenazdali a ďalší rok nášho života sa nezadržateľne blíži do svojho finále, ktoré vyvrcholí najkrajšími sviatkami roka – Vianocami.

V sobotu 28. 11. 2020 sme na námestí tak ako každý rok zapálili prvú adventnú sviecu, ako symbol toho, že už čoskoro sa blížia najkrajšie sviatky v roku Vianoce, ktoré hlásajú zvesť o narodení pána Ježiša Krista, ale aj to, že sa blíži záver ďalšej kapitoly nášho života nesúci názov „Rok 2020“. Vzhľadom k súčasnej situácii sa tento akt musel tohto roku zaobiť bez verejnosti. Okrem samotného zapálenia prvej sviečky, posvätili tento veniec a začiatok adventu naši duchovní pastieri z oboch cirkví.

Vstupujeme do adventu a adventný čas je čas určený na to, aby človek spomalil zo svojho každodenného miestami až zbesilého rytmu. Tohto roku Vianoce budú iné

ako obvykle. Poznačené pandemickou situáciou hrozí, že cez tieto sviatky, ktoré sú nazývané právom sviatky pokoja a rodiny nemusia dôjsť k naplneniu ich skutočného významu. Možno sa nebudeme môcť stretnúť kvôli opatreniam s celou svojou rodinou, čo v každom určite bude vyvolávať aj vnútorný nepokoj. Veľmi rád by som Vám, ako predstaviteľ samosprávy, skúbil, že tohto roku cez Vianoce všetko bude v poriadku a nebude problém sa stretávať, no bohužiaľ prezieravosť a skúsenosť mi hovorí, že Vám to povedať nemôžem a moje kompetencie mi ani nedovoľujú vydať povolenie, ktoré by bolo v rozpore s tými, ktoré vydáva vláda, či regionálny úrad verejného zdravotníctva. Preto všetko je len a len v rukách nás všetkých. Tých, ktorí dodržiavajú nariadenia a aj tých, ktorí ich nedodržiavajú. Teraz tu v žiadnom prípade nehovorím o dopade pandémie na zdravie našich

občanov, aj keď v ostatných dňoch sme svedkami zvýšeného nárastu infikovaných v našej obci a viacero ľudí momentálne pociťuje na sebe skutočnú silu tejto choroby. No tá druhá stránka pandémie je aj obrovské naštartenie medziľudských vzťahov, ktoré sa zo dňa na deň prehlbuje a pomyselné nožnice názorov sa čím ďalej viac roztvárajú. Bude nemožné tieto rany zaceliť, ak sami sa o to nebudeme chcieť pričiníť. Každý má právo na svoj vlastný názor a na konanie, za ktoré si nesie vlastnú zodpovednosť. No musí si uvedomiť, že jeho práva sa končia tam, kde začínajú práva iného a svojim vlastným názorom a konaním nemôže obmedziť iných, nehovoriac o tom, že nesmie ohroziť druhého na zdraví a živote! Začína sa nám advent a jeho základnou filozofiou je pripraviť sa na Vianoce hlavne duševne. Človek má spomaliť, nie eskalovať, má premýšľať sám nad sebou, nad svojim životom, svojim konaním, pomáhať druhým

ADVENTNÝ ČAS

ŠKOLA

ZUZKA SELECKÁ

a potlačiť svoj prirodzený egocentrizmus. Preto naozaj v tomto roku bude správne prežitie adventu dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Prosím Vás, budme v týchto dňoch k sebe viac vládnejší,

láskavejší, ohľadupľnejší, pomáhajme tým, ktorí pomoc potrebujú a budme pozornejší k našim blízkym.

Prajem Vám, v tomto adventnom čase veľa pokoja,

lásky, pokory a Božieho požehnania, aby vianočný pozdrav „šťastné a veselé“, nebol iba prázdnu frázou, ale aby bol skutočným obrazom a vyjadrením toho, ako budete prežívať Vianoce v roku

2020.

Všetko dobré a pokoj Vám.

*Ing. Milan Jakubík
starosta obce*

OČAMI STAROSTU

Očami starostu

Pozrieme sa na niektoré veci, ktoré sa udiali v obci za ostatný mesiac (okrem bežnej agendy):

Začnem témou, ktorá je tou top témou počas celého roka.

Plošné testovanie – prvé dva novembrové vikendy na Slovensku boli v duchu plošného testovania na zistenie infikovaných na COVID 19. Tieto „vojensko-samosprávno-zdravotnícko-policačno-požiarnicko-dobrovoľnícke manévry“ sme podstúpili aj v našej obci na dvoch odberných miestach a to na v kultúrnom dome a v areáli OŠK. Nebudem sa vyjadrovať k celému priebehu príprav a nezvládnutej a chaotickej organizácii zo strany štátu, ktoré museli zachraňovať samosprávy, ale v tejto chvíli vyslovím iba poďakovanie všetkým, ktorí sa v našej obci na celej tejto akcii podieľali. V prvom rade občanom za ich trpezlivosť a zodpovednosť. V ďalšom rade každému, kto bol súčasťou jedného z vyššie spomínaných odberových tímov zdravotníkom (MUDr. Eva Ábelovská, Mgr. Dana Krko-

šová, Bc. Katarína Bajnoková, Monika Faltisová, MUDr. Ľudmila Dragulová, Michaela Petrášová, Mgr. Simona Šprlová, MUDr. Jana Valachová), ktorí dohromady urobili odbery a testovanie na vyše 3200 osobách (z čoho traja boli identifikovaní ako pozitívni), dobrovoľníkom na administratíve, ktorí museli každého, kto prišiel na odber zaevidovať a vysvetliť ďalší postup, členom DHZ Dobrá Niva, ktorí mali za úlohu usmerňovanie ľudí, dezinfekciu priestorov a všetky ostatné pomocné práce, príslušníkom policajného zboru, ktorí robili dohľad nad dodržiavaním verejného poriadku, všetkým kolegyňiam a kolegom, ktorí sa podieľali na príprave testovacích miest a práve oni boli vo väčšine prípadov administratívnymi pracovníkmi. Menovite patrí poďakovanie veliteľom dvoch odberových tímov. Mjr. Ing. Mariánovi Rozimovi a mjr. Ing. Mariánovi Juričkovi, ktorí museli niesť na svojich pleciach zodpovednosť za odberové tímy, ktoré pod ich velením pracovali vysoko efektívne. Pri tejto príležitosti ešte sa menovite poďakujem Mgr. Simone Šprlovej, ktorá

okrem funkcie zdravotníčky odborne, zaškolila zdravotnícky personál a previedla aj prvé testovanie personálu pred odbermi a kontrolné testovanie personálu týždeň po odbere. Tiež patrí poďakovanie Jánovi Cúthovi, ktorý dobrovoľne zabezpečoval on-line prenos z pred odberných miest, aby ľudia mohli vidieť aké sú dlhé rady a čakacie doby na odber (tu ďakujeme aj všetkým tým, ktorí umožnili dočasné nainštalovanie týchto kamier v ich priestoroch). Toto testovanie okrem úsilia vyššie spomenutých osôb si vyžiadalo aj finančné náklady samospráv. U nás to bolo vyčíslené na vyše 4 200 € (nákup osobných ochranných pomôcok, dezinfekcie, strava, odmeny pre admin. personál, ochranné plexisklá na stoly, ostatný drobný nákup), ktoré sme si žiadali už aj preplatiť, avšak zatiaľ nám financie neboli uhradené. Dúfajme, že k takémuto testovaniu sa v budúcnosti budeme vracť iba v spomienkach a viac už nebudeme musieť ho podstúpiť znovu.

Zatvorenie úradu z preventívnych príčin. Ako iste viete, tak už v piatok 27. 11. 2020 bol obecný úrad otvorený v obmedzenom režime

z dôvodu kontaktu pracovníkov OcÚ s pozitívne testovanými osobami. Keďže v prevádzke Obecných lesov Dobrá Niva, s.r.o. sa vyskytol u ich zamestnancov tento vírus a časť pracovníkov nášho OcÚ bola s nimi v kontakte, tak z preventívnych príčin bolo nariadené zatvorenie prevádzky. Traja pracovníci OcÚ, ktorí boli už testovaní PCR testami (vrátane mňa) - našťastie sú negatívni, avšak pre istotu (určitého inkubačného obdobia vírusu) je odporúčané niekoľko dní počkať, či sa neobjavia príznaky. Verím, že toho svedkami nebudeme a budeme sa môcť čím skôr znovu vrátiť do bežného prevádzkového režimu nášho úradu. Kvôli tomuto ochoreniu je v obmedzenom režime aj priebeh vyučovania v našej základnej škole, kde kvôli pozitívnemu testovaniu jedného zo žiakov museli zostať doma žiaci dvoch ročníkov z prvého stupňa. Všetkým, ktorí sú momentálne pozitívni na toto ochorenie prajem veľa zdravia a sil, skoré uzdravenie a čo najľahší priebeh tohto ochorenia. Myslíme na Vás! Rovnako myslíme aj Vás ostatných, ktorým sa kvôli súčasnému stavu nemôže dostať taká lekárska starostlivosť, aká je potrebná. Prajem Vám čím najpevnejšie zdravie, veľa sil a trpezlivosť.

Kanalizácia a dostavba ČOV – tak, ako som v minulom čísle napísal, je potrebné pre ďalšie konanie získať stavebné povolenie pre tieto stavby. To sa nedá bez aktualizácie projektovej dokumentácie. Preto sme zadali projektantom jej aktualizáciu a aj rozšírenie v lokalite IBV Za Mlyn, s vybudovaním prípojných bodov pre IBV nad Višňákami.

Dom služieb – cez obchodný vestník stále prebieha výberové konanie na dodávateľa. Museli sme dať vyhoto-

viť aj kompletnú projektovú dokumentáciu k realizácii stavby, nakoľko sa zistilo, že pri výberovom konaní, si s projektovou dokumentáciou pre stavebné povolenie nevystačíme. Náklady na túto projektovú dokumentáciu by mali byť oprávneným výdavkom pre žiadosť o úver zo ŠFRB a žiadosť o dotáciu z ministerstva dopravy.

Oprava prepadnutého chodníka za železničným priecestím – zrealizovali sme ďalšiu vec a tou bola oprava chodníka za železničným priecestím. Havarijný stav premostenia si napokon nevyžiadal rozsiahlu rekonštrukciu, ale úplne nové riešenie. Namiesto doterajšieho mosta bol zrealizovaný val, v ktorom bolo predĺženie zatrúbnenia ukončené gabionovým múrom. Týmto riešením sme dosiahli nielen rozšírenie chodníka, ale zvýšila sa aj bezpečnosť pre ľudí, ktorí sa po ňom pohybujú. Prácu realizovala spoločnosť RECAST, s.r.o. a spoločnosť M. construcción, s.r.o. Celková cena prác a materiálu bola 7539,28 €.

Kontrola Úradu pre verejné obstarávanie – bytovky na ul. Kpt. Nálepku. Tak ako

som Vás v minulom vydaní informoval, dostali sme kontrolu z tohto úradu na verejné obstarávanie na ul. Kpt. Nálepku. Podľa ich názoru, došlo k porušeniu zákona a vyhrážajú sa nám pokutou vyše 80.000 €, ktorú ak by sme sa stotožnili s ich výrokom a zaslali im súhlas, tak nám veľkoryso dajú len polovičnú pokutu – vyše 40.000 €. Tento dokument nám zaslali mimochodom vo štvrtok večer pred druhým kolom celoplošného testovania, keď sme nevedeli kam od radosti máme skôr skočiť a na odpoveď nám dali neuveriteľne dlhú dobu 5 pracovných dní. Keďže sa jedná až o neprimerane vysokú pokutu a žiadnu ochotu zo strany ÚVO o komunikáciu s nami a z ich strany neakceptovanie skutočnosti a našich argumentov, tak sme museli do tohto boja povolať aj nášho právniku JUDr. Ľubomíra Ivana. Veríme, že spoločnými silami tento boj vyhráme.

Príprava rozpočtu a VZN platných pre rok 2021 – na našej internetovej stránke si môžete prečítať a vyjadriť sa k návrhom VZN a rozpočtu platných pre rok 2021. Tieto by sa mali schvaľovať na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré je plá-

nované na 10. 12. 2020. (Veríme, že sa súčasná situácia nezhorší a zastupiteľstvo sa bude môcť v tomto termíne uskutočniť). Rozpočet a VZN v takej forme, ako bol pripravovaný a bolo o ňom diskutované na pracovnom stretnutí spolu s poslancami obecného zastupiteľstva a niektorými členmi finančnej komisie. Je zostavený ako vyrovnaný, kde je zakomponovaná aktuálna prognóza pre výber podielových daní, ktorá by mala byť o niečo nižšia, ako je plánovaný príjem podielových daní pre tento rok. Najväčšími investičnými akciami v budúcom roku by mali byť (ak budú schválené na to prostriedky!) výstavba ČOV, rekonštrukcia domu služieb na nájomné byty a výstavba chodníka na ul. 8.marca a rekonštrukcia troch učební v ZŠ. Ostatné bude závisieť od toho, aké budú aktuálne výzvy pre čerpanie dotácií. VZN zachytávajú a odrážajú aktuálnu legislatívnu situáciu v štáte a bohužiaľ nedá sa vyhnúť aj zvýšeniu cien (najmä v poplatkoch za odpad).

Obchvat Dobrej Nivy – v rámci pripravovanej štúdie ohľadom dopravnej infraštruktúry a jej priorit, ktorú si dalo vypracovať, ako stra-

tegický dokument BBSK sa dostal aj obchvat našej obce. Bolo to prezentované aj na telekonferencii, ktorej som sa zúčastnil v uplynulom týždni. Veríme, že sa nám dostane do rúk ďalší dokument, ktorý budeme vedieť použiť pre presvedčenie ministerstva dopravy o zaradenie obchvatu Dobrej Nivy do plánu výstavby cestnej infraštruktúry Slovenska.

Ostatné – tento rok bude bohužiaľ kvôli opatreniam predvianočná atmosféra badateľne slabšia, ako po iné roky. Neprebehnú ani štandardné akcie s prítomnosťou verejnosti, ako sú zapálenie prvej adventnej sviečky, Mikuláš a rozsvietenie vianočného stromčeka, detská besiedka a zrejme ani vystúpenie detí počas štedrovečerných Služieb Božích. Neuskutoční sa ani Silvestrovská zábava a otázne bude aj koledovanie Troch kráľov. No aj napriek tomu je potrebné nestrácať nádej a nenechať sa znechutiť súčasnou situáciou, neprenašať frustráciu na ľudí zo svojho okolia, ani oni za to nemôžu.

*Ing. Milan Jakubík
starosta obce*

ŠKOLA

Škola realizuje svoje tradičné aktivity.

Aj keď koronavírus opäť zasiahol vážne do nášho života, škola i napriek tomu sa snaží plniť úlohy zo svojho Plánu práce, ktorý bol schvá-

lený na začiatku školského roka. Po úspešnom inštalovaní tabule Jurajovi Slávikovi Neresnickému na Štefánikovej chate pod Ďumbierom sa naplno rozbehla už tradičná jesenná akcia – zber papiera.

Tentoraz však stála pred nami veľká výzva. Žiaci mali nazbierať vyše 10 ton papiera, aby dosiahli lepšie finančné zhodnotenie svojho úsilia. To sa im nakoniec aj podarilo a vo veľmi krátkom čase, za desať dní doniesli do kontajnera 10 346 kg papiera. Najlepší traja ako vždy dostanú finančnú odmenu. Tentoraz sa na pomyselný stupeň víťazov postavili Viktória Špániková, Tatiana Mrenicová a Nina Kolényová. Všetky tri však ešte spolu s ďalšími úspešnými zberačmi pôjdu do kina Cinemax v Banskej Bystrici na filmové predstavenie. Treba len dúfať, že prijaté opatrenia skoro pominú a bude nám umožnené zrealizovať túto akciu.

V mesiaci október bol aj Tekvičkový deň, avšak tekvičky sa nerobili v škole, ako bývalo zvykom po minulé roky, ale deti ich robili aj spolu s

rodičmi doma, a potom ich doniesli na výstavu do školy. Najkrajšie boli odmenené a veru porota zložená z učiteľov a žiakov Žiackeho parlamentu, to mala veľmi ťažké. Veď každý jej člen mal vybrať desať najkrajších, najoriginálnejších, najzaujímavejších prác a ešte ich zoradiť podľa poradia. Bolo to skutočne náročné, ale najviac zaujali výtvy Šimonka Paprčku, Lenky Paulenkovej, Samka Krištofa, Laurinky Nestor, Adamka Kružeca, Kika Javorčíka, Matúša Klementa, Alžbetky Bacúlikovej, Anabelky Melichovej a Karolíny Frankovej. Sladkú odmenu však dostali všetci žiaci, ktorí sa zapojili do súťaže o „NAJ“ tekvičku.

Mgr. Ján Slosiarik

HISTORICKÉ OKIENKO

Zuzka Selecká

rod. Dlhopolcová sa narodila 10. augusta 1899 v Dobrej Nive v chudobnej roľnícko - pastierskej rodine. Zomrela 9. novembra 1994 v Bratislave.

Rodičia sa v roku 1902 vybrali za zárobkom do Ameriky. Obidve deti, syna Palka a dcéru Zuzku ponechali na vychovanie starej matke Fuskovej – Chovanovie. Na svoje detstvo u starej mamičky Chovanovie si Zuzka Selecká spomína vo svojej knižočke Zuzka Selecká spieva takto: „Naša stará mamička boli veľmi dobrá, múdra a každý si ich vysoko vážil. Mali mnoho vnúčat, ale mňa mali najradšej. Hovorili: Pod'so mnou Zuzka moja, ideme na zeliny a už ma poučali, táto zelina je na to a táto na to. Veľa všakového som sa od starej mamičky naučila. Stará mamička boli dobrá liečiteľka, vedeli veľmi dobre liečiť oči. Až od Trenčína sa chodili k nej liečiť na oči, ba až z Tešína bol jeden pán, čo s chlapcom po všetkých klinikách chodil a až ony ho vyliečili“. Stará

matka Fusková - Chovanovie mala pozorovací talent, ktorý si ešte zdokonalila, keď ako mladé dievča slúžila u lekára v Krupine. Zuzka Selecká si na svoju záľubu v speve spomína: „Ako päťročné dievčatko som bola na svadbe za družičku. Celý večer som spievala, každý sa čudoval – De to len to djouča berie tie pesničky. Od tých čias stále a stále spievam, či už vyjdem von, alebo na pole, všade si spievam. Stará mamička tiež veľmi radi spievali a vedeli veľmi veľa pesničiek. Ja ešte ako malé dievčatko som si ich zapisovala a prosila som starú mamičku – Stará mamička, povedzte mi túto pesničku, keď ja budem veľká budem ju aj ja spievať. Zapisala som pesničky na také papieriky a ochraňovala som to. Keď som vyrástla, potom som to prepísala. Piesne som zbierala nielen od starej mamičky, ale aj od iných starých ženíčiek, keď som k nim prišla. A ony mi vďačne, ktorá čo vedela povedali. Pesničky, ako som si ich vtedy spievala nemali by ceny. Dobronivské piesne

by boli bezvýznamné, nemali by konca. Skoro všetky som prepracovala, aby sa dokonalejšie rýmovali, len hlas som nechala. Hudba a spev je mojím najväčším potešením, ale neviem tancovať. Mojm najväčším potešením je len písať. Spracovala som aj dobronivské priadky na divadelnú hru v troch dejstvách, i divadelnú hru Chovanica“.

Od svojej starej matky si Zuzka osvojila nielen znalosti o liečivých zelinkách, ľudových pesničkách, rozprávkach, dobronivských obyčajoch, ale aj o výšivkách a tkaných ozdobách, ktoré sa začali dávať na dobronivský kroj. Spisovateľka Elena Maróthy – Šoltésová, ktorá v Dobrej Nive navštevovala svoju sestru vydatú za evanjelického farára Jána Slávika, za pekne prednesenú básničku na slávnosti ukončenia školského roka (exámen), darovala Zuzke písanku na zapisovanie pesničiek. Na našej ev. fare sa stretla aj s Teréziou Vansovou a Martinom Kukučinom. Po ukončení povinnej školskej dochádzky, čo bolo vtedy šesť tried, odporúčal jej učiteľ Molnár, aby ďalej chodila do školy, čo pre nedostatok peňazí jej stará mama nemohla splniť. Cez leto chodievala „na maďare“ na poľnohospodárske roboty. V roku 1914 sa rodičia vrátili

domov a ona si musela zvykať na otca a matku, ktorých ani nepoznala. V roku 1918 sa vydala za roľníka Michala Seleckého, s ktorým mala syna Jána a dcéru Annu a vtedy začala s prepisovaním ľudových piesní.

Zuzka Selecká sa zoznámila s fotografom Karolom Plickom, ktorý cestoval po Slovensku, aby zapisoval staré piesne a fotografoval kroje. On jej pravdepodobne odporučil ponúknuť zbierku piesní, ktoré si pamätala od svojej starej mamy, Národopisnému odboru MS v Martine, čo aj urobila. MS v Martine už v roku 1928 vydala výber ľudových piesní pod názvom: „Eva Studeničová spieva z piesňovej zbierky Karola Plicku“. Na pozvanie Matice slovenskej pricestovala Zuzka Selecká do Martina, kde zaspievala 175 piesní. Z nich vybrali 55 a tie uverejnili v knižočke: ZUZKA SELECKÁ SPIEVA (PIESNE Z DOBREJ NIVY), ZAPÍŠAL DR. JOZEF KRESÁNEK, VYDALA MATICA SLOVENSKÁ, 1943. Skladateľ a muzikológ Jozef Kresánek zapísal melódie, pretože Zuzka Selecká nepoznala noty. V tejto knižočke sú zapísané aj piesne Cip, cip, cipuruška a A tá polka, kozipolka aj s popisom sprievodných tancov. Nájdeme tu pieseň Syn

môj premilený, ktorú zložil Ján Dlhopolec svojmu synovi. Pieseň Niet na svete biednejšieho je o živote paholka. Manželova rodina nemala porozumenie pre zapisovanie starých ľudových piesní a zošíť s pesničkami jej spálila. Potom sa viac venovala tkaniu a vyšívaniu. Príležitostne skladala veršičky a básničky.

V nedeľu 1. júla 1934 sa vo Zvolene od skorého rána začali oslavy 15. výročia oslobodenia stredného Slovenska od vpádu maďarských bolševikov. Pozvanie na oslavy prijali významné osobnosti. Ako ich súčasť sa popoludní uskutočnili v kúpeľoch Sliač veľké Národopisné slávnosti stredoslovenské (NSS). Podnet na ich usporiadanie dala Národohospodárska župa stredoslovenská (NŽS) so sídlom vo Zvolene, ktorá sa ustanovila po zrušení župného zriadenia na Slovenku. NŽS si kládla za úlohu povznesenie národohospodárskeho a kultúrneho rozvoja stredného Slovenska. Medzi jej komisiami sa nachádzala aj cudzinecká komisia pre cudzinecký ruch, kúpeľníctvo

a ochranu prírody. Národopisná slávnosť mala podporiť turistický ruch, propagovať kúpele a posilniť hospodárstvo kraja. Na výzvu cudzineckej komisie sa na účinkovanie v programe prihlásili národopisné krojované skupiny z obcí: Pohorelá, Helpa, Detva, Rejdová, Ostrá Lúka, Kokava nad Rimavicou, Ábelová, Lubietová, Dobrá Niva, Čierny Balog a baníci z Banskej Štiavnice vo svojich uniformách. Krojované skupiny sa v kúpeľoch Sliač zhromaždili pri prameňoch a v sprievode prišli na lúku pred hotelom Palace. Skupina z Dobrej Nivy predstavila veľmi pôvabné a pôsobivé dožinkové slávnosti. V scénickom programe sa predstavilo okolo päťsto účinkujúcich. Hralo osem gajdošov a päť ľudových a cigánskych hudieb. Každú skupinu účinkujúcu v programe odmenili striebornou pamätnou medailou Tomáša G. Masaryka. Po skončení vystúpení začali zúčastnené hudobné kapely hrať do tanca a stovky tanečných párov začínajú tancovať. Predsedníctvo osláv zo-

stupuje z tribúny a prichádza medzi návštevníkov. Volá sa na slávu arm. gen. Šnejdárkovi, pod velením ktorého čs. legionári porazili pri Zvolene maďarských bolševikov. Zaznieva volanie na slávu aj ďalším osobnostiam. Fešné dievky pozývajú do tanca aj JUDr. Juraja Slávika a jeho brata vládneho radcu Ing. Jána Slávika. Slávnosť sa končí ohňostrojom. Na titulnej strane oficiálneho vestníka NŽS o konaní slávnosti sú na jednej fotografii ženy z Dobrej Nivy pred hotelom Palace a na druhej Horehronci. Bolo to prvé takto dokonale a veľkoryso pripravené podujatie na Slovensku.. Vlaky priviezli asi 6 000 návštevníkov z celého Československa a železnice poskytli 33%, zľavu na cestovnom. Z cudziny pricestovalo asi 150 Angličanov, Francúzov, Nemcov, Maďarov a hostí z Viedne. Ukážky slovenského ľudového umenia nadchli aj riaditeľa osvetovej služby mesta Chicaga Freda A. Mooreho.

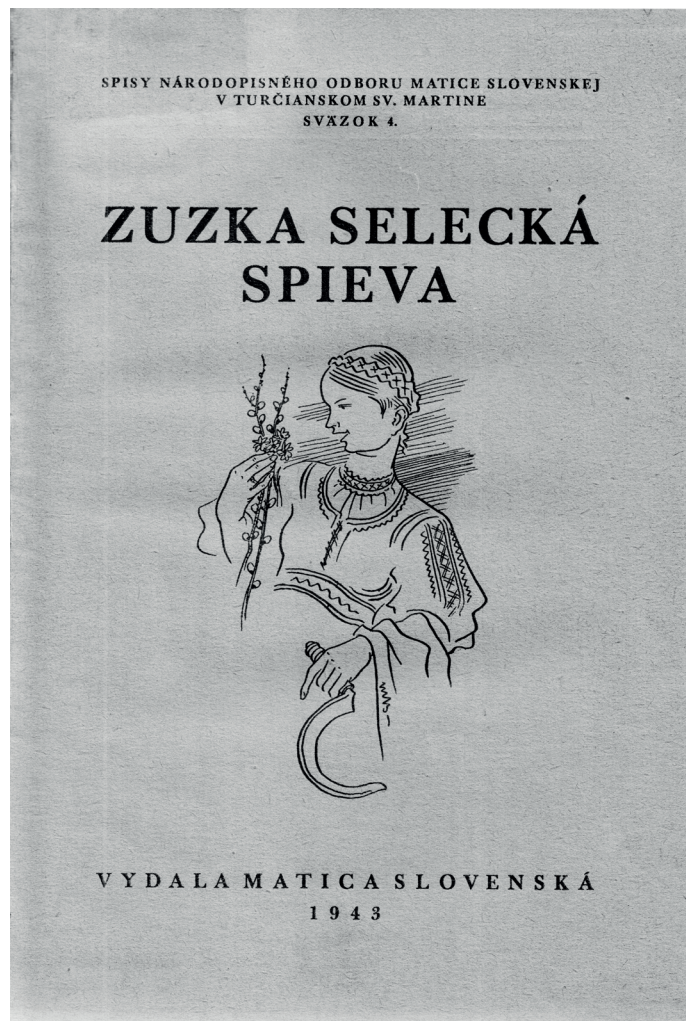
Po prvom úspešnom ročníku nasledujú prípravy na druhý ročník, ktorý sa uskutočnil 21. júla 1935. Miesto konania sa presunulo od hotela Palace na lúku pri prameňoch. Na svahu nad lúkou sa nachádzalo 3 000 miest na sedenie. V pestrom programe predviedla Helpa detské hry, Polomka čepčenie nevesty, Šumiac svadobné tance, Lubietová starodávny debnársky tanec, Čierny Balog zvyky drevorubačov, Rejdová svadobné tance a palicový tanec a Detva sobášne zvyky. Dobrá Niva upútala hrou na cipurušku a originálnou kozipolkou. Program sprevádzali: sedliacka hudba z Polomky, cigánske bandy zo Šumiaca, Rejdovej a Detvy. Slávnosti navštívilo asi 10 000 divákov, medzi nimi veľa osobností, novinárov, fotografov a aj žurnalistka Miss Gwen Hughes z Austrálie. Najpôsobivejšie vystúpenia odvysielal bratislavský a košický rádiožurnál.

Tretí a posledný ročník národopisných slávností na Sliači sa konal 25. júla 1937, opäť v najkrajšom prírodnom prostredí, ktoré kúpele Sliač

mohli poskytnúť a to pri prameňoch. (V roku 1936 sa národopisné slávnosti na Sliači nekonali.) Vo veľkolepom programe vystúpili: Polomka, Dačov Lom, Telgárt, Bacúch, Senohrad, Čierny Balog, Rejdová, Ábelová, Detva a Dobrá Niva. Časopis Československá turistika v článku: Z národopisných zaujímavostí stredného Slovenska, popisuje vystúpenie Dobrej Nivy takto: Dobrá Niva predviedla priadky s niekoľkými veselými scénkami a tancami - mlyn, sitárik, vohľady a „odberačka“ na vojnu (odvod – zisťovanie schopnosti mladých mužov na vojenskú službu), keď sa dievčence prezlečú za mládencov, pričom sa opičia a robia rôzne grimasy. Tento časopis uverejnil aj fotografiu z vystúpenia našej skupiny. Hyčenie farieb krojov, vyhrávanie ľudových hudieb, predstavenie ľudových zvykov ukazujúcich ťažkosti i radosti každodenného aj sviatočného dňa a ladné pohyby tanečníkov obdivovali nielen prítomní diváci. Pôsobivé vystúpenia na filmový pás zaznamenali filmové spoločnosti UFA Babelsberg z Nemecka a Paramount Hollywood z USA a tak sa aj dobronivské tance dostali do sveta.

Zuzka Selecká veľmi aktívne pomáhala pri zakladaní Slovenského ľudového umeleckého kolektívu – SLUKu, profesionálneho folkloristického súboru. SLUK po prvýkrát vystúpil vo Zvolene na oslavách 5. výročia SNP dňa 29.8.1949 pod Zvolenským zámkom. Na tomto prvom vystúpení 24 tanečník a 24 tanečníkov účinkovalo v dobronivskom kroji.

V decembri 1950 sa Zuzka Selecká zúčastnila zjazdu delegátov národopisných ochotníckych súborov zo Slovenska a kurzu umeleckých vedúcich v Lubochni. Bola zvolená za Banskobystrický kraj do poradného 12 členného zboru Ústredia národopisných ochotníckych súborov. Na tomto zjazde sa prítomní dohodli na jednotnom názve svojich súborov, a to: „Národopisný ochotnícky súbor v ...“

Národopisný ochotnícky súbor v Dobrej Nive pod jej vedením vystupoval na viacerých miestach v ČSR. Na úspešné predstavenie v pražskej Lucerne si spomína vtedy najmladší člen súboru Ján Kapustík – Mikulášovie. Počas tancovania odzemku mi diváci tleskali a hádzali na javisko cukríky, ktoré som jednou rukou zbieral po javisku a strkal za košeľu. Z inter-

nátu, kde sme boli ubytovaní sa po Prahe vozila taxikom Zuzka Selecká, cimbal a ja ako najmladší. Ostatní cestovali električkou.

Povereník školstva, vied a umení a povereník informácií a osvety udelili pri príležitosti 6. výročia SNP Národné ceny za rok 1950. V zozname nositeľov sa nachádza aj Zuzka Selecká. Cena jej bola udele-

ná za založenie národopisného súboru v Dobrej Nive a za uvedenie a obetavú prácu pri zakladaní nových ľudových umeleckých súborov v okolí.

Pomáhala zakladať ochotnícky súbor Stavoindustria Banská Bystrica – Kráľová, pre ktorý dobronivské ženy vyhotovili a vyšili dvanásť párov dobronivských krojov, v ktorých súbor vystupoval. Vlnienky utkala Zuzka Selecká podľa tradičných vzorov. Pre súbor napísala tri tridsať minútové pásma, ktoré pod jej umeleckým vedením aj nacvičila. S pásmom „Hry na lúke“ vystupoval súbor po obciach v okolí Banskej Bystrice. Vojenský súbor Stavoindustria sa prebojoval v Armádnej súťaži tvorivosti do záverečného kola v Prahe. (Stavoindustria bola v tom čase jedným z tých podnikov, do ktorých povolávali vojakov na vykonanie základnej vojenskej služby. Po krátkom zaučení pracovali ako murári, betonári a pod. Za prácu dostávali len veľmi nízku mzdu.) Príbeh mladého dedinského dievčaťa, ktoré sa odhodlalo ísť pracovať do fabriky predstavili, v pražskom kine Kyjev, dňa 6. októbra 1954 v tancoch a piesňach v „Dobronivskej veselici“, kde zatancovali aj tanec „Hej chlapci sme my smelí“. Zuzka Selecká súbor počas jeho vystúpenia v Prahe osobne umelecky viedla.

Na základe ornamentálnych vyšívaných vzorov zo svojho rodiska vytvára ob-

rúsky, prikrývky, záclony a pod. Jej pozoruhodné ručné práce priťahujú pozornosť návštevníkov na výstavách Ústredia ľudovej umeleckej výroby (ÚLUV). Napísala knihy: Ľudové tkaniny z okolia Zvolena, ktorá vyšla v roku 1963 a Vyšivky a tkaniny, vydanú v roku 1989. O jej tvorbe sa píše v novinách a časopisoch. V roku 1959 Komisia ÚLUV pre posudzovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov ľudovej umeleckej výroby, udelila Zuzke Seleckej osvedčenie o priznaní kvalifikácie Majsterka ľudovej umeleckej výroby.

Po manželovej smrti sa ku koncu života presťahovala k dcére do Bratislavy, kde aj zomrela.

Môžeme byť právom hrdí, že Zuzka Selecká a obec Dobrá Niva sa pričínili o vznik slovenskej folklórnej tradície.

Ján Polc

Popis obrázkov:

1. Zprava Zuzka Dlhopolcová, vydatá Selecká, stará mama Fusková – Chovanovic, brat Palko. Vzadu: rodičia Dlhopolcovci. 1914. Fotografii obnovil Milan Ukrop.

2. Ženy z Dobrej Nivy pred hotelom Palace na Sliachi. 1934. Zdroj: SNK Martin.

3. Dobronivské priadky na lúke pri prameňoch na Sliachi. 1937.

4. Brožúrka Zuzka Selecká spieva. 1943

ŠTATISTIKA

Štatistika obyvateľstva v obci Dobrá Niva:

Október 2020

Prihlásení na trvalý pobyt: 0

Počet narodených detí: 2

Počet sobášov: 0

Odhlásení z trvalého pobytu: 0

Počet zomretých: 2

Počet obyvateľov k 31. 10. 2020: 1849

DEZINFEKCIA ZDROJA A ROZVODOV EKOLOGICKÝM DEZINFEKČNÝM ČINIDLOM

Dezinfekcia zdroja a rozvodov vašej studne zabezpečí mikrobiologickú nezávadnosť a zvýši kvalitu vody.

- zbavuje **baktérií, vírusov**, rias a plesní
- účinne odstraňuje biofilm v rozvodoch
- eliminuje nežiadúce pachy a chute
- nevzniká voľný chór ani deriváty chlóru
- pomáha **znižovať obsah arzénu, mangánu, železa a pesticídov**
- dávka 5-7 krát nižšia ako pri SAVE
- žiadna tvorba chlórovaných derivátov, organických látok, ktoré sú nebezpečné pre životné prostredie rovnako ako pre človeka.
- nižšie zaťaženie odpadových vôd

DEZINFEKCIA ZDROJA A ROZVODOV

Zbavte sa
strašiakov nadobro!

BEZPLATNÁ
INFOLINKA
090646464

28,60€
**Dezinfekcia
Zdroja a
Rozvodov**